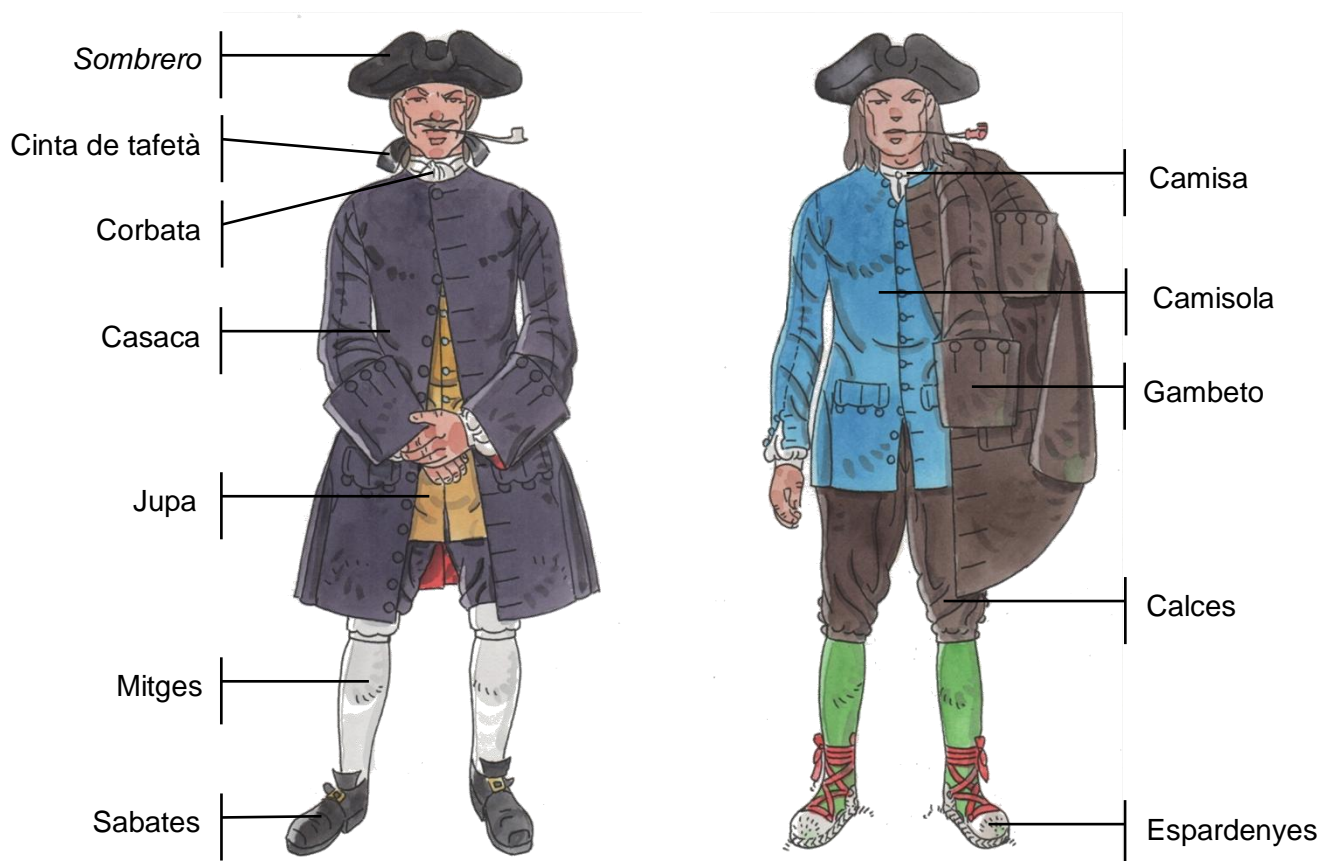

VESTITS HOMES 1705-1714

VESTITS HOMES / NENS CLASSE MITJANA 1705-1714

A Catalunya el vestit dels seus ciutadans segueix les tendències de la moda pròpies del seu temps. Les classes mitjana i baixa no queden fora d'aquests canvis, lògicament de manera molt menys marcada que la classe alta, però la seva forma de vestir també evoluciona amb el pas del temps. Ens ho confirmen tant en les fonts iconogràfiques conservades com les documentals.

Aquests canvis es poden veure reflectits en detalls com l'aparició del *sombrero* tricorni, de les sabates de dos dits i mig de taló tancades amb una sivella de llautó, i en què tant la jupa com la camisola ja no tenen el faldó cosit per la cintura com l'antic gipó. Com a punt i final, en casos puntuals la classe mitjana benestant porta casaca, corbata i jupa confeccionada seguint els estàndards marcats per la moda francesa.

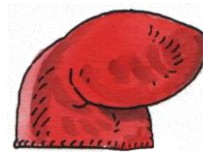
Calcilles de roba

Calcilles d'ant

Calçons de cuir

Barretina

NOMENCLÀTOR

Barretina. Gorra a manera de barret frigi feta de llana. Pot ser de diferents colors, vermell, musc, blau, blanc. No és habitual portar-ne i només ho fan un 3 per cent dels homes. Gairebé tothom en té i les utilitzen de manera ocasional quan el *sombrero* tricorní es fa molest, com pot ser durant una travessa o viatge. També n'hi ha de barretines amb borla per dormir fetes de llenç.

Calces. Van de la cintura als genolls. Són fetes de llana de tota mena de colors i de vegades folrades de llenç.

Calcilles. Proteccions de les cames que tapen la cassoleta del genoll i baixen fins a cobrir la part de sobre del pont del peu. Botonats de dalt a baix per la part de fora van fermats per sota del genoll. Poden ser de cuir, d'ant o de llana de diferents colors.

Calçons. Proteccions de les cames que van des de sota del genoll fins als turmells. Van botonats per la part exterior. Poden ser de cuir, d'ant o de llana de diferents colors.

Camisa. Peça de roba crua – de lli o cotó - que es porta a sota de tot. Arriba fins a mitja cuixa i fa de roba interior. Tothom en té, en aquest nivell social entre 6 i 10 i en la classe baixa entre 1 i 3 per persona. Es pot rentar bé cosa que permet un bon grau d'higiene personal.

Camisola. Peça de roba semblant a la jupa però amb els faldons curts, d'entre 4 dits a 1 pam i mig. Habitualment es de llana, drap o estamena de colors vius principalment roig i groc, però també pot ser verda, blava, musca, blanca i alguns cops negra. Folrada de llenç cru. La porta un 70 per cent dels homes ja que és més barata que la jupa.

Casaca. És la peça principal del vestit masculí. Feta de drap de llana de diversos colors principalment burell, blau, obscur o blanquinós i ocasionalment de tots colors com la jupa. Té una llargada fins al genoll. Esta folrada d'estamena de color. És una peça cara, per tant el percentatge d'utilització en aquest nivell social no passa del 30 per cent.

Cinta de tafetà. És d'uns 3 dits d'amplada i de color negre. Serveix per recollir els cabells llargs a manera d'una cua de cavall. És propi de la classe mitjana benestant.

Corbata. Peça de llenç llarga que es porta donant 2 voltes al coll deixant-la penjar un pam o pam i mig en forma de pala. És poc habitual en aquest nivell social.

Espardenyes. Fetes amb cànem. Els homes en porten en un percentatge més aviat baix. La resta porten espardenyes envetades de diferents colors. Només els molt pobres van ocasionalment descalços.

Gambeto. És la versió senzilla de la casaca, és diferencia per no tenir els plecs laterals anomenats motlle, i un vol de baix molt més petit, en la casaca és de 22 pams i en el gambeto de 12. La llargada és la mateixa. Fet de drap de llana habitualment de color burell, ocasionalment també pot tenir altres colors com musc, gris, blau etc. Va folrada d'estamena de color com la casaca. La porten un 70 per cent dels homes de classe mitjana.

Jupa. És la peça que va a sota de la casaca i alguns cops també del gambeto. És d'una forma igual a la camisola però més llarga, fins ben bé mig pam més llarg per sobre del genoll. Està feta de drap de llana dels mateixos colors que la camisola. Folrada de drap com la camisola. La porten un percentatge baix d'homes.

Mitges. Fetes de llana, són llargues fins a tapar la cassoleta del genoll, encara que molts homes les porten per sota les calces i en alguns casos per sota de calçons i calcilles. Poden ser de tots colors. Porten com a reforç una puntera de llana i una talonera també de llana.

Sabates. Fetes de cuir de vaqueta de moscova. Tenen una sola gruixuda i un taló alt de dos dits i mig. Van fermades per una sivelles de llautó. Habitualment són de color negre. Els homes en porten en un alt percentatge, al voltant de 80 per cent.

Sombrero. (Castellanisme). Tricorni de feltre de llana habitualment negre. És portat per un 95 per cent dels homes.

El vestit dels nens, quan ja no porten bolquers, es igual al dels homes.

Per complementar la informació vegeu també:

<https://www.memorial1714.cat/vestits-dones-1705-1714/>

Text: J.BQ.E.

Dibuixos: Francesc Riart i Jou